

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

7 päivänä lokakuuta 2010*

Asiassa C-224/09,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Tribunale di Bolzano (Italia) on esittänyt 2.2.2009 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 19.6.2009, saadakseen ennakkoratkaisun rikosasiasa, jossa vastaajana on

Martha Nussbaumer,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-J. Kasel (esittelevä tuomari) sekä tuomarit E. Levits ja M. Safjan,

julkisasiamies: J. Mazák,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 1.7.2010 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan avvocato dello Stato F. Arena,

- Irlannin hallitus, asiamiehenään D. O’Hagan, avustajanaan A. Collins, SC,

- Itävallan hallitus, asiamiehenään C. Pesendorfer,

- Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, edustajanaan barrister A. Howard,

- Euroopan komissio, asiamiehinään G. Rozet ja L. Pignataro-Nolin,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

- ¹ Ennakkoratkaisupyyntö koskee turvallisuutta ja terveyttä koskevien vähimmäisvaatimusten täytäntöönpanosta tilapäisillä tai liikkuvilla rakennustyömailla 24.6.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/57/ETY (kahdeksas direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) (EYVL L 245, s. 6, ja sen oikaisu EYVL 1993, L 41, s. 50) tulkintaa.
- ² Pyyntö on esitetty Nussbaumeria vastaan käydyssä rikosoikeudenkäynnissä, jossa häntä syytetään tilapäisillä tai liikkuvilla työmailla rakennuttajalle tai urakoitsijalle kuuluvien työturvallisuutta koskevien velvoitteiden laiminlyönnistä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin säännöstö

- 3 Direktiivin 92/57 3 artiklassa, jonka otsikkona on ”Yhteensovittamisesta vastaavien henkilöiden nimeäminen – Turvallisuutta ja terveyttä koskeva suunnitelma – Ennakkoilmoitus”, säädetään seuraavaa:

”1. Rakennushankkeen toteuttajan tai rakennushankkeen valvojan on nimettävä jokaiselle rakennustyöma[al]le, jolla toimii useampia yrityksiä, yksi tai useampia henkilöitä, jotka vastaavat turvallisuuteen ja terveyteen liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamisesta – –.

2. Rakennushankkeen toteuttajan tai rakennushankkeen valvojan on varmistettava, että 5 artiklan b kohdan mukainen turvallisuutta ja terveyttä koskeva suunnitelma laaditaan ennen rakennustyömaan käynnistämistä.

Jäsenvaltiot voivat työmarkkinaosapuolien kanssa neuvoteltuaan sallia ensimmäisestä kohdasta tehtäviä poikkeuksia, lukuun ottamatta töitä:

- joihin liittyy erityisiä vaaroja, kuten liitteessä II lueteltuja vaaroja

tai

- jotka edellyttävät tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettua ennakoilmoitusta.

3. Kun kyseessä on rakennustyömaa:

- jolla työn arvioidaan kestävän yli 30 työpäivää ja jolla työskentelee samanaikaisesti yli 20 työntekijää,

tai

- jolla työn määräksi arvioidaan yli 500 henkilötyöpäivää,

rakennushankkeen toteuttajan tai rakennushankkeen valvojan on annettava toimivaltaisille viranomaisille liitteen III mukaisesti laadittu ennakoilmoitus ennen töiden aloittamista.

Ennakoilmoitus on asetettava selvästi näkyville rakennustyömaalle, ja se on tarvittaessa säännöllisesti päivitettävä.”

- 4 Direktiivin 5 artiklassa, jonka otsikkona on ”Rakennushankkeen valmisteluvaihe: yhteensovittamisesta vastaavien henkilöiden tehtävät”, säädetään seuraavaa:

”Edellä 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun nimetyn henkilön tai nimettyjen henkilöiden, jotka rakennushankkeen valmisteluvaiheessa vastaavat turvallisuuden ja terveyden suojeluun liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamisesta, on:

- a) sovitettava yhteen 4 artiklan säännösten täytäntöönpano,

- b) laadittava tai laadituttava turvallisuus- ja terveystuunnitelma, jossa määrätään kyseisellä rakennustyömaalla sovellettavat säännöt, ottaen tarvittaessa huomioon rakennustyömaalla harjoitettavan teollisen toiminnan; tämän suunnitelman on sisällettävä myös erityistoimet, jotka koskevat yhteen tai useampaan liitteessä II olevaan ryhmään kuuluvia töitä,

- c) laadittava rakennushankkeen luonnetta vastaava [asiakirja], joka sisältää tarkoituksenmukaiset turvallisuus- ja terveystiedot, jotka on otettava huomioon suorittaessa mahdollisia myöhempiä töitä.”

- 5 Direktiivin 6 artiklassa, jonka otsikkona on ”Rakennushankkeen toteuttamisvaihe: yhteensovittamisesta vastaavien henkilöiden tehtävät”, säädetään seuraavaa:

”Henkilön tai henkilöiden, joka tai jotka on nimetty 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja joka tai jotka rakennushankkeen toteuttamisvaiheessa vastaavat turvallisuuteen ja terveyteen liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamisesta on:

- a) sovitettava yhteen yleisten turvallisuutta ja terveyttä uhkaavien vaarojen ennaltaehkäisyä koskevien periaatteiden täytäntöönpano:
- teknisessä ja/tai organisointiin liittyvässä suunnittelussa samanaikaisesti tai peräkkäin tapahtuvien töiden tai työvaiheiden määrittelemiseksi,
 - arvioitaessa tällaisten töiden tai työvaiheiden ennakoitavissa olevaa kestoa.
- b) sovitettava yhteen asiaa koskevien säännösten ja määräysten täytäntöönpano sen varmistamiseksi, että työnantajat, ja jos se työntekijöiden turvallisuuden suojelemiseksi on tarpeellista, itsenäiset ammatinharjoittajat:
- noudattavat johdonmukaisesti 8 artiklassa tarkoitettuja periaatteita,
 - noudattavat [vaadittaessa] 5 artiklan b kohdassa tarkoitettua turvallisuutta ja terveyttä koskevaa suunnitelmaa,

- c) tehtävä tai teetettävä 5 artiklan b kohdassa tarkoitettuun turvallisuutta ja terveyttä koskevaan suunnitelmaan ja 5 artiklan c kohdassa tarkoitettuun ohjekirjaan tarvittavat muutokset työn edistymisen ja mahdollisten muutosten huomioon ottamiseksi,

--”

- 6 Direktiivin 92/57 liitteessä II on luettelo, joka ei ole tyhjentävä, tämän direktiivin 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuista töistä, joihin liittyy erityisiä työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä uhkaavia vaaroja.

Kansallinen säännöstö

- 7 Direktiivi 92/57 on saatettu voimaan Italian oikeusjärjestyksessä 14.8.1996 annetulla asetuksella (decreto legislativo) nro 494 (GURI nro 223, Supplemento ordinario 23.9.1996), jota on muutettu 19.11.1999 annetulla asetuksella (decreto legislativo) nro 528 (GURI nro 13, 18.1.2000, s. 20) ja 10.9.2003 annetulla asetuksella (decreto legislativo) nro 276 (GURI nro 235, Supplemento ordinario 9.10.2003; jäljempänä asetus nro 494/96).
- 8 Asetus nro 494/96 kumottiin 9.4.2008 annetulla asetuksella (decreto legislativo) nro 81 (GURI nro 101, Supplemento ordinario 30.4.2008; jäljempänä asetus nro 81/08). Viimeksi mainitun asetuksen IV osastossa, joka koskee tilapäisiä ja liikkuvia työmaita, on muun muassa 90 §, jossa vahvistetaan rakennuttajalle tai urakoitsijalle kuuluvat velvoitteet näiden työmaiden turvallisuuteen liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamiseksi.

9 Asetuksen nro 81/80 90 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Rakennuttajan tai urakoitsijan on rakennushanketta valmisteltaessa ja etenkin teknisiä valintoja tehtäessä, hanketta toteutettaessa ja työmaan eri työvaiheita järjestettäessä noudatettava 15 §:ssä tarkoitettuja työsuojelutoimenpiteitä ja työsuojeluun liittyviä yleisiä periaatteita. Jotta samanaikaisesti tai perättäin suoritettavien eri töiden tai työvaiheiden suorittaminen turvallisissa olosuhteissa voitaisiin suunnitella, rakennuttajan tai urakoitsijan on vahvistettava hankkeeseen kuuluvien eri töiden tai työvaiheiden pituus.

2. Rakennuttaja tai urakoitsija arvioi rakennushanketta valmisteltaessa 91 §:n 1 momentin a ja b kohdassa tarkoitettut asiakirjat.

3. Työmailla, joilla toimii useita yrityksiä, myös eri ajankohtina, rakennuttajan on, silloinkin kun se toimii itse urakoitsijana, tai urakoitsijan silloin, kun hankkeen valmistelu annetaan sen toteutettavaksi, nimettävä valmistelua koordinoiva henkilö.

4. Edellä 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa rakennuttaja tai urakoitsija nimeää ennen hankkeen toteuttajan valintaa, töiden suorittamista koordinoivan henkilön, jonka on täytettävä 98 §:ssä vahvistetut vaatimukset.

5. Edellä 4 momentissa vahvistettua säännöstä sovelletaan myös silloin, kun hankkeen toteuttajaksi on valittu yksi yritys, töiden tai osan niistä suorittaminen uskotaan yhdelle tai useammalle yritykselle.

--

11. Kun kyse on yksityisistä rakennustöistä, edellä 3 kohdassa vahvistettua säännöstä ei sovelleta töihin, jotka eivät edellytä rakennuslupaa. Kaikissa tapauksissa sovelletaan kuitenkin 92 §:n 2 momentin säännöksiä.”

10 Asetuksen nro 81/08 91 §:ssä määritellään hanketta koordinoivan henkilön velvollisuudet ja säädetään nimenomaisesti turvallisuutta ja koordinoitua koskevan suunnitelman laatimisesta.

11 Asetuksen 92 §:n 2 momentissa, joka koskee töiden suorittamista koordinoivan henkilön velvollisuuksia, säädetään seuraavaa:

”90 §:n 5 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa töiden suorittamista koordinoivan henkilön on 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien lisäksi laadittava turvallisuutta ja koordinoitua koskeva suunnitelma ja huolehdittava 91 §:n 1 momentin a ja b kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen valmistelusta.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

12 Bolzanon työsuojeluviraston tarkastajat suorittivat 20.6.2008 tarkastuksen Meranon kunnassa sijaitsevalla rakennustyömaalla, jossa rakennettiin uutta kattoa noin 6–8 metriä korkeaan asuintaloon. Rakennuttajana oli Nussbaumer. Katon reunaa kiertävä suojakaide, työtarvikkeiden nostamisessa käytetty nosturi ja työntekijät olivat peräisin kolmesta eri yrityksestä, jotka olivat samanaikaisesti läsnä työmaalla. Sovelletavan Italian lainsäädännön mukaan töiltä ei edellytetty rakennuslupaa. Meranon kunnalle oli sitä vastoin tehty ilmoitus töiden aloittamisesta.

- 13 Tarkastuksessa nousi esiin kysymys siitä, olisiko turvallisuuteen liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamisesta vastaava henkilö pitänyt nimetä sekä hankkeen valmisteluvaihetta että töiden toteutusvaihetta varten, kuten direktiivin 92/57 3 artiklan 1 kohdassa ja asetuksen nro 494/96 3 §:ssä säädetään, ja näin siitä huolimatta, ettei asetuksen nro 81/08 90 §:n 11 momentissa edellytetä tällaisen henkilön nimeämistä.
- 14 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa tästä, että asetuksen nro 81/08 90 §:n 3 ja 4 momentin mukaan hankkeen valmistelua ja töiden suorittamista koordinoiva henkilö on nimettävä kaikille rakennustyömaille, joilla toimii useita yrityksiä. Asetuksen 90 §:n 11 momentin nojalla sen 3 momentin säännöksiä ei sovelleta niihin yksityisiin töihin, jotka eivät edellytä rakennuslupaa. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan olettamalla, että yksityinen rakennustyömaa on kooltaan pienempi ja näin riskitön, lainsäätäjä on jättänyt tunnustamatta sen, että myös sellaiset työt, jotka eivät edellytä rakennuslupaa, voivat olla monimutkaisia ja vaarallisia ja edellyttää tämän vuoksi koordinoivan henkilön nimeämistä rakennushankkeen valmisteluun. Lisäksi se toteaa, että koska 90 §:n 4 momentissa viitataan sen 3 momenttiin, raken-
nuttaja vapautettaisiin vastaavasti myös velvollisuudesta nimetä töiden suorittamista koordinoiva henkilö.
- 15 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on tämän vuoksi tuonut esiin epäilynsä niiden poikkeusten yhteensopivuudesta direktiivin 92/57 3 artiklan 1 kohdan säännösten kanssa, jotka Italian kansallisessa lainsäädännössä on säädetty velvollisuudesta nimetä koordinoivasta vastaava henkilö.

16 Tribunale di Bolzano on tämän vuoksi päättänyt lykätä asian ratkaisua ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Onko [asetuksesta nro 81/08] ja erityisesti sen 90 §:n 11 momentilla käyttöön otetuista säännöksistä muodostuva kansallinen lainsäädäntö siltä osin kuin siinä poiketaan sellaisen rakennustyömaan osalta, jolla toimii useita yrityksiä, rakennuttajalle tai urakoitsijalle asetetusta velvollisuudesta nimetä kyseisen säännöksen 3 momentissa tarkoitettu rakennushankkeen valmistelun koordinoinnista vastaava henkilö, kun kyse on yksityisistä rakennustöistä, jotka eivät edellytä rakennuslupaa, eikä siinä velvoiteta arvioimaan rakennustöiden luonnetta ja [direktiivin 92/57] liitteessä II lueteltujen kaltaisia erityisiä vaaroja, direktiivin 3 artiklassa vahvistettujen säännösten vastainen?
- 2) Onko [asetuksesta nro 81/08] ja erityisesti sen 90 §:n 11 momentilla käyttöön otetuista säännöksistä muodostuva kansallinen lainsäädäntö siltä osin kuin rakennuttajan tai urakoitsijan on siinä vaiheessa, kun hanketta toteutetaan rakennustyömaalla, nimettävä töiden tyypistä riippumatta kaikissa tapauksissa koordinoinnista vastaava henkilö, eli myös silloin, kun kyse on yksityisistä rakennustöistä, jotka eivät edellytä rakennuslupaa, koska myös tällaisiin töihin voi liittyä direktiivin [92/57] liitteessä II tarkoitettuja vaaroja, direktiivin 3 artiklassa vahvistettujen säännösten vastainen?
- 3) Rikkooko – – [asetuksen nro 81/80] 90 §:n 11 momentilla käyttöön otettu säännös siltä osin kuin siinä säädetään, että töiden suorittamista koordinoivan henkilön on laadittava turvallisuutta koskeva suunnitelma, kun kyse on yksityisistä rakennustöistä, jotka eivät edellytä rakennuslupaa, vain silloin, kun töiden suorittamiseen osallistuu sen yrityksen lisäksi, jolle hankkeen toteuttaminen on alun perin uskottu, muita yrityksiä, – – direktiivin [92/57] 3 artiklaa, jossa säädetään velvollisuudesta nimetä rakennushankkeen toteutuksen yhteensovittamisesta vastaava henkilö kaikissa tapauksissa töiden tyypistä riippumatta ja jossa ei anneta mahdollisuutta poiketa velvollisuudesta laatia turvallisuutta ja terveyttä

koskeva suunnitelma, kun kyse on töistä, joihin liittyy direktiivin liitteessä II lueteltujen kaltaisia erityisiä vaaroja?”

Ennakkoratkaisukysymykset

- 17 Aluksi on syytä muistaa, että vaikka unionin tuomioistuimen tehtävänä ei ole SEUT 267 artiklan mukaisesti vireille pannussa menettelyssä lausua kansallisen oikeuden yhteensopivuudesta yhteisön oikeuden kanssa eikä tulkita kansallista oikeutta, se on kuitenkin toimivaltainen esittämään kansalliselle tuomioistuimelle kaikki sellaiset yhteisön oikeuden tulkintaan liittyvät seikat, jotka saattavat auttaa kansallista tuomioistuinta sen arvioidessa tätä yhteensopivuutta sen käsiteltäväksi saatetussa asiassa (ks. mm. asia C-292/92, Hünermund ym., tuomio 15.12.1993, Kok., s. I-6787, Kok. Ep. XIV, s. I-515, 8 kohta ja yhdistetyt asiat C-285/99 ja C-286/99, Lombardini ja Mantovani, tuomio 27.11.2001, Kok., s. I-9233, 27 kohta).
- 18 Tämän vuoksi esitetyt kysymykset, jotka on syytä käsitellä yhdessä, on ymmärrettävä siten, että ne koskevat asiallisesti sitä, onko direktiivin 92/57 3 artiklaa tulkittava siten, että se on esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa sallitaan yhtäältä se, että sellaisista yksityisistä rakennustöistä, jotka eivät edellytä rakennuslupaa, muodostuvan työmaan, jolla toimii useita yrityksiä, osalta poiketaan rakennuttajalle tai urakasta vastaavalle kuuluvasta velvollisuudesta nimetä sekä rakennushankkeen valmisteluun että rakennustöiden suorittamiseen liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamisesta vastaava henkilö, ja jossa säädetään toisaalta tällaisen yhteensovittamisesta vastaavan henkilön velvollisuudesta laatia turvallisuutta ja terveyttä koskeva suunnitelma ainoastaan silloin, kun yksityisistä rakennustöistä, jotka eivät edellytä rakennuslupaa, muodostuvalla työmaalla töiden suorittamiseen osallistuu useita yrityksiä.

- 19 Heti alkuun on syytä todeta, että asiassa C-504/06, komissio vastaan Italia, 25.7.2008 antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin on jo lausunut direktiivin 92/57 3 artiklan tulkinnasta.
- 20 Antamansa tuomion 28 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että direktiivin 92/57 3 artikla on jaettu kolmeen numeroituun kohtaan, joissa on kolme selvästi toisistaan erillistä oikeussääntöä, joista yksi koskee yhteensovittamisesta vastaavien henkilöiden nimeämistä, toinen turvallisuutta ja terveyttä koskevan suunnitelman laatimista ja kolmas tietynsuuruisiin rakennustöihin liittyvää ennakoilmoitusta. Erottelu kolmeen kohtaan perustuu 3 artiklan otsikossa olevaan jaotteluun: ”Yhteensovittamisesta vastaavien henkilöiden nimeäminen – Turvallisuutta ja terveyttä koskeva suunnitelma – Ennakoilmoitus”. Tämän rakenteen mukaisesti vain artiklan 1 kohdassa säädetään yhteensovittamisesta vastaavien henkilöiden nimeämisestä, kun taas sen 2 kohdassa on säännöt turvallisuutta ja terveyttä koskevan suunnitelman laatimisesta.
- 21 Yhteisöjen tuomioistuin on tämän perusteella todennut edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Italia antamansa tuomion 30 kohdassa, että 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa oleva poikkeus voi koskea ainoastaan sääntöä, joka on ilmaistu välittömästi sitä ennen, eli sääntöä, joka koskee terveyttä ja turvallisuutta koskevan suunnitelman laatimista.
- 22 Näin ollen – ja kuten yhteisöjen tuomioistuin on edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Italia antamansa tuomion 35 kohdassa jo todennut – direktiivin 92/57 3 artiklan 1 kohdassa, jonka sanamuoto on selvä ja yksityiskohtainen ja jossa säädetään yksiselitteisesti velvollisuudesta nimetä turvallisuuteen ja terveyteen liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamisesta vastaava henkilö kaikille työmaalle, joilla toimii useampia yrityksiä, ei sallita minkäänlaisia poikkeuksia tähän velvoitteeseen.
- 23 Näin ollen turvallisuuteen ja terveyteen liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamisesta vastaava henkilö on aina nimettävä työmaalle, jolla toimii useampia yrityksiä, siitä riippumatta, edellytetäänkö töiltä rakennuslupaa tai liikeytykö työmaahan erityisiä vaaroja.

- 24 Todettakoon siitä, millä hetkellä turvallisuuteen ja terveyteen liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamisesta vastaava henkilö on nimettävä, että direktiivin 92/57 5 ja 6 artiklasta seuraa, että tämä henkilö on nimettävä rakennushanketta valmisteltaessa tai joka tapauksessa ainakin ennen töiden suorittamista.
- 25 Esitettyjen kysymysten, sellaisina kuin ne on muotoiltu uudelleen edellä 18 kohdassa, ensimmäiseen osaan voidaan tämän perusteella vastata, että direktiivin 92/57 3 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että silloin kun on kyse työmaasta, jolla toimii useampia yrityksiä, turvallisuuteen ja terveyteen liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamisesta vastaava henkilö on aina nimettävä rakennushanketta valmisteltaessa tai joka tapauksessa ainakin ennen töiden suorittamista.
- 26 Turvallisuutta ja terveyttä koskevasta suunnitelmasta, jota esitettyjen kysymysten, sellaisina kuin ne ovat uudelleen muotoiltuna, toinen osa koskee, todettakoon, että suunnitelman laatimista koskevat vaatimukset on edellä 20 ja 21 kohdassa mainittuihin syihin verrattavista syistä määriteltävä yksin direktiivin 92/57 3 artiklan 2 kohdan perusteella.
- 27 Toisin kuin direktiivin 92/57 3 artiklan 1 kohdassa, jossa ei sallita minkäänlaisia poikkeuksia, sen 2 kohdan toisessa alakohdassa annetaan jäsenvaltioille oikeus työmarkkinaosapuolia kuultuaan poiketa velvollisuudesta laatia 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu turvallisuutta ja terveyttä koskeva suunnitelma, paitsi jos kyse on töistä, joihin liittyy direktiivin liitteessä II tarkoitettuja erityisiä vaaroja, tai töistä, jotka edellyttävät tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettua ennakoilmoitusta.
- 28 Tästä seuraa, että direktiivin 92/57 3 artiklan 2 kohdan mukainen velvollisuus laatia turvallisuutta ja terveyttä koskeva suunnitelma ennen työmaan käynnistämistä on ymmärrettävä siten, että se koskee kaikkia työmaita, joihin liittyy direktiivin

liitteessä II luetellun kaltaisia erityisiä vaaroja tai jotka edellyttävät ennakoilmoitusta, ja ettei työmaalla toimivien yritysten lukumäärällä ole tässä yhteydessä merkitystä.

- 29 Tämä artikla on näin ollen esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa rakennushankkeen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamisesta vastaavan henkilön velvollisuutta laatia turvallisuutta ja terveyttä koskeva suunnitelma rajoitetaan niin, että se koskee ainoastaan sitä tapausta, jossa yksityisistä rakennustöistä, jotka eivät edellytä rakennuslupaa muodostuvalla työmaalla töiden suorittamiseen osallistuu useampia yrityksiä ja jossa tämän velvoitteen syntymisedellytyksenä ei käytetä direktiivin liitteessä II lueteltujen kaltaisia vaaroja.
- 30 Jotta ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle voitaisiin antaa tyhjentävä vastaus, on vielä muistettava se, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan direktiivillä ei sellaisenaan voida luoda velvoitteita yksityiselle oikeussubjektille eikä direktiivin säännökseen sellaisenaan voida näin ollen vedota tällaista yksityistä oikeussubjektia vastaan (ks. yhdistetyt asiat C-74/95 ja C-129/95, X, tuomio 12.12.1996, Kok., s. I-6609, 23–25 kohta ja yhdistetyt asiat C-387/02, C-391/02 ja C-403/02, Berlusconi ym., tuomio 3.5.2005, Kok., s. I-3565, 73 ja 74 kohta).
- 31 Edellä esitetyn perusteella esitettyihin kysymyksiin on vastattava, että direktiivin 92/57 3 artiklaa on tulkittava seuraavasti:
- kyseisen artiklan 1 kohta on esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa sallitaan silloin, kun kyse on yksityisistä rakennustöistä, jotka eivät edellytä rakennuslupaa, muodostuvasta työmaasta, jolle tulee useampia yrityksiä, poikkeaminen rakennuttajalle tai urakasta vastaavalle kuuluvasta velvollisuudesta nimetä turvallisuuteen ja terveyteen liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamisesta vastaava henkilö rakennushanketta valmisteltaessa tai joka tapauksessa ainakin ennen töiden suorittamista

- saman artiklan 2 kohta on esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa rakennushankkeen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamisesta vastaavan henkilön velvollisuutta laatia turvallisuutta ja terveyttä koskeva suunnitelma rajoitetaan niin, että se koskee ainoastaan sitä tapausta, jossa yksityisistä rakennustöistä, jotka eivät edellytä rakennuslupaa, muodostuvalla työmaalla töiden suorittamiseen osallistuu useampia yrityksiä ja jossa tämän velvoitteen syntymisedellytyksenä ei käytetä tämän direktiivin liitteessä II lueteltujen kaltaisia vaaroja.

Oikeudenkäyntikulut

- ³² Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Turvallisuutta ja terveyttä koskevien vähimmäisvaatimusten täytäntöönpanosta tilapäisillä tai liikkuvilla rakennustyömailla 24.6.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/57/ETY (kahdeksas direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) 3 artiklaa on tulkittava seuraavasti:

- kyseisen artiklan 1 kohta on esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa sallitaan silloin, kun kyse on yksityisistä rakennustöistä, jotka eivät edellytä rakennuslupaa, muodostuvasta työmaasta, jolle tulee useampia yrityksiä, poikkeaminen rakennuttajalle tai urakasta vastaavalle kuuluvasta

velvollisuudesta nimetä turvallisuuteen ja terveyteen liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamisesta vastaava henkilö rakennushanketta valmisteltaessa tai joka tapauksessa ainakin ennen töiden suorittamista

- saman artiklan 2 kohta on esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa rakennushankkeen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamisesta vastaavan henkilön velvollisuutta laatia turvallisuutta ja terveyttä koskeva suunnitelma rajoitetaan niin, että se koskee ainoastaan sitä tapausta, jossa yksityisistä rakennustöistä, jotka eivät edellytä rakennuslupaa, muodostuvalla työmaalla töiden suorittamiseen osallistuu useampia yrityksiä ja jossa tämän velvoitteen syntymisedellytyksenä ei käytetä tämän direktiivin liitteessä II lueteltujen kaltaisia vaaroja.

Allekirjoitukset